

Handläggare
Katarina Odén Ryhede
Telefon: 08 508 01 303

Till
Finansroteln

Svar på remiss av Förslag till reviderad läroplan för förskolan

Svar på remiss från kommunstyrelsen dnr: 140-2019/2017

Förvaltningens förslag till beslut

Remissen besvaras med förvaltningens kontorsyttrande.

Ulla Thorslund
stadsdelsdirektör

Kaisa Sjölund
tf. avdelningschef

Sammanfattning

Skolverket har fått i uppdrag av regeringen att göra en översyn av förskolans läroplan. Syftet är att öka kvaliteten i undervisningen och förskolans måluppfyllelse. Förändringarna omfattar i huvudsak tydligare språk och struktur, uppdatering enligt gällande lagstiftning samt uppdatering av skrivningarna om digital kompetens enligt den nationella digitaliseringsstrategin.

Förvaltningen ställer sig positiv till skolverkets förslag till reviderad läroplan och håller med om att förslaget kommer att bidra till en högre kvalitet och en mer likvärdig utbildning. Förvaltningen lyfter några områden i behov av förtydliganden som bland annat gäller språk och kommunikation, barn i behov av särskilt stöd och jämställdhet.

Förvaltningen vill också betona vikten av implementering och kompetensutvecklingsinsatser på alla nivåer inom verksamheten för att kunna bedriva undervisning i enlighet med förslaget.

Bakgrund

Kommunstyrelsen har remitterat skolverkets förslag till reviderad läroplan för förskolan till samtliga stadsdelsnämnder, utbildningsnämnden och stadsledningskontoret. På grund av skolverkets korta remisstid vill kommunstyrelsen ha remissvaret som ett kontorsyttrande. Remissvaret ska vara kommunstyrelsen tillhanda senast den 29 december 2017.

Ärendet

Skolverket har fått i uppdrag av regeringen att göra en översyn av förskolans läroplan för att tydliggöra och uppdatera förskolans uppdrag. Syftet är att öka kvaliteten i undervisningen och förskolans måluppfyllelse. Områden som ses över är bland annat utvärdering för ökad måluppfyllelse, barns rätt till trygghet, integritet och omsorg, begreppet undervisning, jämställdhet, hållbar utveckling och hälsosam livsstil. I översynen har Skolverket även tagit hänsyn till myndighetens tidigare förslag till komplettering i frågan om hur barnens digitala kompetens kan stärkas i förskolan. Innehållet i Skolverkets förslag bygger på den förordning som gäller idag. De ändringar som Skolverket har föreslagit i läroplanen innebär sammanfattningsvis följande:

- Ett tydligare språk och struktur. Språket har bearbetats utifrån reglerna för klarspråk. Även strukturen har gjorts om. Texten har fått fler underrubriker för att öka läsbarheten och för att mer likna övriga skolformers läroplaner.
- Uppdatering mot gällande lagstiftning. Det innebär bland annat att begreppen utbildning och undervisning har förts in, i enlighet med 2010 års skollag (2010:800). Genom att dessa begrepp införs även i läroplanen betonas att förskolan är en del av skolväsendet.
- Uppdatering av skrivningar om digital kompetens, i enlighet med den nationella it-strategin för skolväsendet och den nationella digitaliseringsstrategin för skolväsendet.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts på förskoleavdelningen.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen ställer sig positiv till skolverkets förslag och håller med om att de föreslagna förändringar som gäller språk och struktur bidrar till att förtydliga läroplansuppdraget. Förändringarna bidrar också till att berörda målgrupper utöver förskolans medarbetare lättare kan förstå förskolans uppdrag.

Förvaltningen vill särskilt lyfta som positivt att begreppet undervisning förts in i läroplanen.

Undervisningsbegreppet definieras under rubriken 2.7 *Undervisning*. Begreppen utbildning och undervisning behöver dock förtydligas i förslaget. Begreppen är nya inom förskolan och de två definitionerna bör förtydligas i relation till varandra.

Under rubriken *En likvärdig utbildning* nämns för första gången barn i behov av särskilt stöd, ”Barn som tillfälligt eller varaktigt behöver mer stöd och stimulans ska få detta utformat utifrån deras egna behov och förutsättningar”. Skrivningar om barn i behov av särskilt stöd förekommer därefter med olika formuleringar på flera ställen i förslaget, vilket är positivt. För att betona att behov av särskilt stöd kan vara både tillfälligt och varaktigt och samtidigt undvika olika tolkningar anser förvaltningen dock att den första skrivningen konsekvent bör användas genom hela läroplanen.

Under rubriken 2.2 *Omsorg, utveckling och lärande* står att alla i arbetslaget ska ”uppmärksamma samt ge ledning och stimulans till barn som av olika skäl behöver särskilt stöd i sin utveckling”. Ansvaret för detta bör förtydligas även under förskollärarens ansvar under samma rubrik samt under rubriken 2.8 *Förskolechefens ansvar*

Under samma rubrik skrivs att förskolläraren ska ansvara för att barnen ”upplever att det är roligt och meningsfullt att lära sig nya saker”. Formuleringen om att ta ansvar för barnens upplevelser är den enda i sitt slag i läroplanen. Att ta ansvar för en annan individs upplevelse riskerar att skapa felaktiga tolkningar och missbedömningar. Skrivningen bör om möjligt formuleras på ett annat sätt så att den överensstämmer med hur övriga riktlinjer formuleras.

När det gäller jämställdhet används två olika skrivningar, flickor och pojkar alternativt barn eller barnen. Att skriva flickor och pojkar riskerar att befästa de könsstereotyper som vi, enligt läroplansuppdraget, ska motverka i förskolan. Förvaltningen menar därför att ”...alla barn, oavsett kön...” är en bättre formulering utifrån ett jämställdhetsperspektiv som genomgående skulle kunna användas i läroplanen. Formuleringen begränsar inte heller den enskildes könsidentitet eller könsuttryck utifrån diskrimineringsgrunderna.

Under rubriken *Kommunikation och skapande* grupperas flera språkgrupper i separata stycken. I alla sammanhang där språk och kommunikation beskrivs bör det tydliggöras att språk, med betoning på flerspråkighet, utvecklas i samverkan med varandra, inte separat var för sig. Detta gäller även skrivningen om språk under rubriken 2.2 *Omsorg, utveckling och lärande*.

Under rubriken *Hälsa och välbefinnande samt hållbar utveckling* finns följande skrivning, ”I förskolans uppdrag ingår att överföra och utveckla ett kulturarv - värden, traditioner och historia, språk och kunskaper - från en generation till nästa. Förskolan ska också se till att olika kulturer synliggörs i utbildningen.” Ur ett interkulturellt perspektiv, för att inte riskera att skrivningen tolkas som ett ”vi och dem”, föreslår förvaltningen att de två meningarna byter plats. Det blir en mer inkluderande ton

Förvaltningen saknar vidare ett förtydligande kring huvudmannens ansvar för att skapa förutsättningar för och fördela resurser så att undervisning kan genomföras i enlighet med förslaget.

För att säkerställa en likvärdig undervisning i enlighet med den reviderade läroplanen vill förvaltningen slutligen betona vikten av implementering och kompetensutvecklingsinsatser på alla nivåer inom verksamheten.